

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 60. sjednici, održanoj 04.09.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se dopunjeni Izvještaj Federalnog zavoda za geologiju o geološkim i hidrogeološkim procesima nakon poplava i klizišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, s posebnim osvrtom na područje Donje Jablanice, izrađen u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH, broj: 795/2025.

2. Konstatuje se da je katastrofalni debitni tok koji je pogodio Donju Jablanicu 4. oktobra 2024. godine rezultat kombinovanog djelovanja prirodnih i antropogenih faktora, uključujući ekstremne padavine, degradaciju padina uslijed požara i nelegalne rudarske aktivnosti. Građevinske dozvole su izdate u skladu s tada važećim planskim dokumentima, koji međutim nisu sadržavali prethodnu procjenu stvarne prirodne pogodnosti terena niti integrisanu analizu rizika, što je omogućilo planiranje naselja u zonama izloženim vrlo visokom riziku.

3. Vlada Federacije BiH konstatuje da važeći zakonodavni i metodološki okvir ne sadrži eksplicitan zahtjev za izradu i integraciju standardizovanih multihazard karata rizika u planske dokumente. Takvi normativni nedostaci omogućavaju da se prostorno-planska dokumentacija izrađuje bez identifikacije sinergijskih prirodnih procesa, poput debitnih tokova, čime se stvarni rizici ne prepoznaju niti adresiraju u fazi planiranja.

4. Vlada Federacije BiH podržava uspostavljanje obavezne metodologije hazard zoniranja kao temelja za izradu prostorno-planske dokumentacije, uključujući klasifikaciju zona rizika i definisanje kriterija za gradnju u uslovima povećanog rizika.

5. Vlada Federacije BiH ukazuje na potrebu unapređenja međusektorske koordinacije između nadležnih institucija u oblasti prostornog planiranja, zaštite od prirodnih nepogoda, upravljanja vodama, šumama, mineralnim sirovinama i geološkim istraživanjima, kako bi se obezbijedila pravovremena razmjena podataka, zajedničke analize i preventivno djelovanje.

6. Eksploatacione prostore u prirodno rizičnim područjima potrebno je podvrgnuti pojačanom nadzoru i obaveznoj primjeni sanacionih mjera u skladu s tehničkim propisima, te blagovremeno sankcionisati sve nelegalne aktivnosti koje mogu dodatno destabilizirati teren.

7. Donja Jablanica se preporučuje kao referentni slučaj za pokretanje šireg reformskog procesa u oblasti prostornog planiranja, kojim bi se uspostavila obaveza izrade integrisanih karata rizika i njihovog korištenja kao osnove za sve buduće planske i investicijske odluke.

8. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1381 /2025
04.09.2025. godine
Sarajevo

PREMIJER

Nermin Nikšić

Na temelju članka 19. stavak (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 60. sjednici, održanoj 04.09.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se dopunjeno Izvješće Federalnog zavoda za geologiju o geološkim i hidrogeološkim procesima nakon poplava i klizišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, s posebnim osvrtom na područje Donje Jablanice, izrađen u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH, broj: 795/2025.

2. Konstatira se da je katastrofalni debritni tok koji je pogodio Donju Jablanicu 4. listopada 2024. godine rezultat kombiniranog djelovanja prirodnih i antropogenih čimbenika, uključujući ekstremne oborine, degradaciju padina uslijed požara i nelegalne rudarske aktivnosti. Građevinske dozvole su izdate u skladu s tada važećim planskim dokumentima, koji međutim nisu sadržavali prethodnu procjenu stvarne prirodne pogodnosti terena niti integriranu analizu rizika, što je omogućilo planiranje naselja u zonama izloženim vrlo visokom riziku.

3. Vlada Federacije BiH konstatira da važeći zakonodavni i metodološki okvir ne sadrži eksplicitan zahtjev za izradu i integraciju standardizovanih multihazard karata rizika u planske dokumente. Takvi normativni nedostaci omogućavaju da se prostorno-planska dokumentacija izrađuje bez identifikacije sinergijskih prirodnih procesa, poput debritnih tokova, čime se stvarni rizici ne prepoznaju niti adresiraju u fazi planiranja.

4. Vlada Federacije BiH podržava uspostavljanje obvezne metodologije hazard zoniranja kao temelja za izradu prostorno-planske dokumentacije, uključujući klasifikaciju zona rizika i definisanje kriterija za gradnju u uvjetima povećanog rizika.

5. Vlada Federacije BiH ukazuje na potrebu unapređenja međusektorske koordinacije između nadležnih institucija u oblasti prostornog planiranja, zaštite od prirodnih nepogoda, upravljanja vodama, šumama, mineralnim sirovinama i geološkim istraživanjima, kako bi se obezbijedila pravovremena razmjena podataka, zajedničke analize i preventivno djelovanje.

6. Eksploatacione prostore u prirodno rizičnim područjima potrebno je podvrgnuti pojačanom nadzoru i obveznoj primjeni sanacionih mjera u skladu s tehničkim propisima, te blagovremeno sankcionisati sve nelegalne aktivnosti koje mogu dodatno destabilizirati teren.

7. Donja Jablanica se preporučuje kao referentni slučaj za pokretanje šireg reformskog procesa u oblasti prostornog planiranja, kojim bi se uspostavila obveza izrade integriranih karata rizika i njihovog korištenja kao osnove za sve buduće planske i investicijske odluke.

8. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1381 /2025
04.09.2025. godine
Sarajevo

На основу члана 19. став (4) Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 60. сједници, одржаној 04.09.2025. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се допуњени Извјештај Федералног завода за геологију о геолошким и хидрогеолошким процесима након поплава и клизишта у Федерацији Босне и Херцеговине, с посебним освртом на подручје Доње Јабланице, израђен у складу са Закључком Владе Федерације БиХ, број: 795/2025.

2. Констатује се да је катастрофални дебитни ток који је погодио Доњу Јабланицу 4. октобра 2024. године резултат комбинованог дјеловања природних и антропогених фактора, укључујући екстремне падавине, деградацију падина услед пожара и нелегалне рударске активности. Грађевинске дозволе су издате у складу с тада важећим планским документима, који међутим нису садржавали претходну процјену стварне природне погодности терена нити интегрисану анализу ризика, што је омогућило планирање насеља у зонама изложеним врло високом ризику.

3. Влада Федерације БиХ констатује да важећи законодавни и методолошки оквир не садржи експлицитан захтјев за израду и интеграцију стандардизованих мултихазард карата ризика у планске документе. Такви нормативни недостаци омогућавају да се просторно-планска документација израђује без идентификације синергијских природних процеса, попут дебитних токова, чиме се стварни ризици не препознају нити адресирају у фази планирања.

4. Влада Федерације БиХ подржава успостављање обавезне методологије хазард зонирања као темеља за израду просторно-планске документације, укључујући класификацију зона ризика и дефинисање критерија за градњу у условима повећаног ризика.

5. Влада Федерације БиХ указује на потребу унапређења међусекторске координације између надлежних институција у области просторног планирања, заштите од природних непогода, управљања водама, шумама, минералним сировинама и геолошким истраживањима, како би се обезбиједила правовремена размјена података, заједничке анализе и превентивно дјеловање.

6. Експлоатационе просторе у природно ризичним подручјима потребно је подвргнути појачаном надзору и обавезној примјени санационих мјера у складу с техничким прописима, те благовремено санкционисати све нелегалне активности које могу додатно дестабилизирати терен.

7. Доња Јабланица се препоручује као референтни случај за покретање ширег реформског процеса у области просторног планирања, којим би се успоставила обавеза израде интегрисаних карата ризика и њиховог кориштења као основе за све будуће планске и инвестицијске одлуке.

8. Овај закључак ступа на снагу даном доношења.

В. број: 1381 /2025

04.09.2025. године

Сарајево

